

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Arbeidsgiverpolitisk avdeling
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET
18 MARS 2009
ARKIVKODE:
SAKSNR: 200801374-18

Oslo 18. mars 2009

Høringsuttalelse – Forslag til endring i lov om Statens pensjonskasse og andre lover

1.

Det vises til høringsnotat fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet, av 19. desember 2008, relatert til forslag om endring i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover. Frist for høringsuttalelse er satt til 19. mars 2009. Følgelig er foreliggende kommentarer avgitt innen fristens ramme.

DSKP vil kommentere høringsprosessen opp mot Overføringsavtalen, før de materielle endringsforslagene gis nærmere merknader.

2.

DSKP finner det uheldig at Fornyings- og administrasjonsdepartementet ikke har vurdert virkninger av endringsforslag knyttet til lov om Statens pensjonskasse i et bredere perspektiv.

Som følge av Overføringsavtalen er pensjonsinnretninger, som leverer offentlig tjenstepensjon og som har sluttet seg til avtalen, omfattet av et utvidet sett av forpliktelser. Departementet er vel kjent med Overføringsavtalen, inngått i medhold av lov om Statens pensjonskasse § 46 første ledd.

Overføringsavtalen § 12 første ledd lyder

Arbeidstaker med medlemskap i to eller flere pensjonsordninger som omfattes av Overføringsavtalen, får pensjonsrettigheter som om den samlede pensjonsopptjeningen hadde foregått i den pensjonsordningen som arbeidstakeren sist var omfattet av. Pensjonen utbetales etter de regler som gjelder i denne ordningen.

De selvstendige kommunale pensjonskasser

Videre fremgår det av Overføringsavtalen § 19 første ledd

Det er en forutsetning for Overføringsavtalen at pensjonsordninger tilknyttet pensjonsinnretningene så langt som mulig samordner sine pensjonsbestemmelser, herunder snarest mulig gjennomfører tilsvarende endringer av pensjonsbestemmelsene som dem som er og blir foretatt i lov om Statens Pensjonskasse.

Av siterte bestemmelser kan det utledes at en eventuell endring av lov om Statens pensjonskasse vil ha stor betydning for pensjonsinnretninger tilknyttet Overføringsavtalen. Dette vil gjelde for pensjonskasser og livselskap samt deres sponsorer; eksempelvis landets kommuner.

Forutsetningen om at pensjonsordninger tilknyttet pensjonsinnretningene skal søke å samordne pensjonsbestemmelser, innebærer at departementets lovforslag vil få mer omfattende virkninger enn antydning og utredning i høringsnotat, særlig om kostnadsperspektivet for offentlige sektor betraktes en bloc.

3.

Departementets forslag om endring av lov om Statens pensjonskasse § 2 kommenteres ikke.

4.

Departementets forslag til ny litra h i lov om Statens pensjonskasse § 20 første ledd kommenteres ikke.

5.

DSKP deler departementets oppfatning om at gjeldende rett, med referanse til rettspraksis fra Trygderetten og lagmannsretten, tilsier at bestemmelsene i lov om Statens pensjonskasse §§ 27 tredje ledd og 33 tredje ledd bør endres. Det er vårt syn at foreslåtte formuleringer vil lede til samsvar mellom faktisk rettspraksis og lovens ordlyd.

6.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet har foreslått at lov om Statens pensjonskasse § 28 tredje ledd får et nytt andre punktum, hvoretter det skal fremgå at etterlønn vil lede til reduksjon av uførepensjon. DSKP gir forslaget tilslutning og tiltrer departementets begrunnelse.

7.

Avgjørelsen fra EFTA-domstolen av 30. oktober 2007 konkluderer med at lov om Statens pensjonskasse § 34 første ledd annet punktum er i strid med rådsdirektiv 86/378 EØF og EØS-avtalen artikkel 69. Det er på denne bakgrunn Fornyings- og administrasjonsdepartementet nå fremmer forslag om likebehandling av enker og enkemenn i Statens pensjonskasse.

De selvstendige kommunale pensjonskasser

En endring av bestemmelsene om etterlattepensjon i lov om Statens pensjonskasse § 34 vil få stor betydning innen tariffområdet for KS samt andre innen offentlig virksomhet. Det vises til punktet 2 ovenfor. Ved endret materielt innhold i paragrafen vil en betydelig arbeidsbyrde bli generert hos pensjonsleverandører generelt, ikke utelukkende hos Statens pensjonskasse. Forsikringsavtaler, datasystemer og rutiner vil måtte endres og tilpasses. Dette vil kreve en betydelig arbeidsinnsats og leder videre til administrative merkostnader. En del av arbeidet vil kunne være av manuell karakter, dog noe avhengig av den endrede bestemmelsens innhold.

For at en regelendring skal kunne implementeres på tilfredsstillende vis, forutsettes det en rommelig tidsfrist. Det er vår oppfatning at ikrafttredelsestidspunktet bør sammenfalle med at endringer i folketrygdens alderspensjon trer i kraft. Dette vil gi leverandørene mulighet til en rasjonell og effektiv implementering av og tilpasning til nytt regelverk i større perspektiv.

DSKP er av det syn at en revidert bestemmelse inntatt i lov om Statens pensjonskasse § 34 kun skal ha virkning for utbetaling som foretas etter dennes ikrafttredelse. En tilnærming med tilbakevirkende kraft vil kreve meget merarbeid for leverandørsiden og store kostnader for forsikringstager. Videre vil det oppstå kompliserende forhold relatert til Overføringsavtalen og dennes sikringsordning.

Vi tillater oss å bemerke at etterlattepensjon til enkemenn, i samsvar med fremlagte forslag fra departementet, ikke er et produkt det har vært inngått avtaler omkring. Følgelig er dette en uforsikret hendelse som det ikke er betalt premie for eller avsatt midler til dekning av. I mangel av fonds vil det måtte rettes et krav mot offentlige arbeidsgivere, som forsikringstagere, for særskilt engangspremie. En slik tilleggsregning vil kunne ramme enkeltkommuner relativt hardt, samtidig som enkeltindivider innenfor bestemmelsens virkeområde får en mer eller mindre tilfeldig og uventet gevinst.

I tilfeller der en arbeidsgiver har opphørt å eksistere vil man videre kunne oppleve at krav blir rettet mot Overføringsavtalens sikringsordning. Heller ikke i denne ordningen har det vært avsatt midler med særskilt tanke på krav om etterlattepensjon til enkemenn.

Det er DSKPs meget klare utgangspunkt at et etteroppgjør ikke bør finne sted, både hensett økonomiske og praktiske aspekter. For det tilfellet at det besluttes at etteroppgjør skal gjennomføres, så bør staten dekke denne kostnaden. Det bemerkes at en eventuell merkostnad for arbeidsgivere i offentlig sektor vil måtte bli å relatere til mangelfull implementering av EØS-avtalen fra statens side.

Vi bemerker for helhetens skyld at departementet ikke har avklart forholdet til homofile ekteskap og partnerskap. Dette bør problematiseres, men det erkjennes at også dette vil kunne medføre kostnader og kreve merarbeid.

De selvstendige kommunale pensjonskasser

En rekke tekniske detaljer relatert til selve pensjonsberegningen og opptjeningsår med mer vil oppstå. Det er vår oppfatning at regulering av slike forhold med fordel skjer utfyllende forskrift.

8.

Forslag til endringer i lov om pensjonsordning for apotekvirksomhet og lov om pensjonsordning for sykepleiere kommenteres ikke som sådan, da merknader i denne relasjonen vil samsvare med anførte synspunkter i det ovenstående.

9.

Forslag til endringer i lov om samordning av pensjons- og trygdytelser, lov om pensjonsordning for statsråder, lov om pensjonsordning for ledsagere i utenriktjenesten og lov om pensjonering av fastlønt befall samt forslag om opphevelse av lov om den norske enkekasse kommenteres ikke

10..

Det vises for øvrig til egen uttalelse avgitt av Overføringsavtalens Rådgivende Utvalg.

For De selvstendige kommunale pensjonskasser,

Christer Drevsjø
Adv.